

2018-07-19
S2018/04191/FS (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att vidareutveckla det nationella kunskapsstödet om spelproblem samt fördela ytterligare medel till ideella organisationer

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utveckla det nationella kunskapsstödet om spelproblem. Folkhälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget även genomföra befolkningsundersökningen Swelogs för att fortsatt mäta omfattning och utveckling av spelproblem över tid och i olika grupper av befolkningen. Folkhälsomyndigheten ska under uppdraget hålla Statskontoret informerade om befolkningsundersökningens resultat.

Folkhälsomyndigheten ska fördela medel till organisationer som bedriver förbyggande arbete kring spel om pengar och som ansökt och beviljats medel under 2018 i enlighet med förordning 2015:456 om statsbidrag till organisationer som bedriver förebyggande arbete för att minska tobaksbruk eller verksamhet mot överdrivet spelande.

Genomförandet av uppdraget ska ske i samverkan med Socialstyrelsen.

Folkhälsomyndigheten får för uppdragets genomförande använda 11 000 000 kronor under 2018 varav 3 000 000 kronor får betalas ut i förstärkt organisationsbidrag till verksamheter som arbetar förebyggande mot spel om pengar i enlighet med vad som anges ovan. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 6:1. Åtgärder avseende alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel, anslagsposten 9 Övriga åtgärder. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska ske senast den 1 december 2018. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till

Kammarkollegiet senast den 31 mars 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2019. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Cirka två procent av den vuxna befolkningen har spelproblem. För cirka 31 000 personer är problemen så allvarliga att det kan röra sig om ett beroende. När Folkhälsomyndigheten följde samma personer vid flera mättillfällen mellan 2008–2014 hade 5 procent av dem haft problem med sitt spelande vid något tillfälle. Även anhöriga drabbas ofta hårt av spelproblem och cirka 170 000 personer, varav nästan hälften är barn, lever i samma hushåll som någon som har spelproblem.

Från och med den 1 januari 2018 ingår problem med spel om pengar i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Det innebär att kommuner och landsting blir ålagda att förebygga spelproblem. De ska också erbjuda stöd och behandling till personer som har allvarliga problem med spel om pengar. Folkhälsomyndigheten ska enligt ett tidigare regeringsuppdrag ta fram och sprida ett nationellt kunskapsstöd för att förebygga spelproblem. Syftet med kunskapsstödet är att ge vägledning och stärka målgruppernas kunskap om spelproblem och förebyggande åtgärder. Samtidigt är behovet av ytterligare kunskap stort. I en enkät som Folkhälsomyndigheten och Sveriges kommuner och landsting genomförde år 2015 uppgav 90 procent av kommunerna att de behövde mer kunskap om spelproblem inför en ändring av socialtjänstlagen. Den 1 januari 2019 träder en ny spellag i kraft som innebär att alla som agerar på den svenska spelmarknaden ska göra det med behöriga licenser och aktörer utan licens ska stängas ute. Regeringen kommer i samband med lagändringen även förstärka Spelinspektionen, tidigare Lotteriinspektionen, verksamhet. Den nya spellagen innehåller även regler kring marknadsföring av spel.

Folkhälsomyndigheten har till uppgift att fördela organisationsbidrag till ideella organisationer på riksnivå enligt förordningen 2015:456 om statsbidrag till organisationer som bedriver förebyggande arbete för att minska tobaksbruk eller verksamhet mot överdrivet spelande. För 2018 har Folkhälsomyndigheten beslutat att fördela sammantaget 3 500 000 kr till tre

organisationer och samtliga organisationer hade ansökt om ett högre belopp än de beviljats. De organisationer som bedriver spelförebyggande arbete och/eller anhöriggrupper har sett en ökning av antal personer som söker hjälp hos dem, efter att kommunerna fick ett tydligare ansvar för förebyggande arbete kring spelproblem.

Folkhälsomyndigheten har gjort bedömningen att det finns ett behov av ytterligare stöd för kommunerna för implementering av den nya lagstiftningen. Swelogs studie om spelproblem ger Folkhälsomyndigheten fördjupad kunskap om samband, till exempel om hur spelproblem påverkas av ojämlikhet och hur ojämlikhet påverkas av spelproblem. Resultaten från studien innebär att kunskapsstödet kommer att behöva utvecklas och målgruppsanpassas ytterligare. Regeringen bedömer därför att det finns skäl att tillfälligt stärka Folkhälsomyndighetens uppdrag om det nationella kunskapsstödet och inom ramen för uppdraget genomföra befolkningsundersökningen Swelogs. Vidare bedömer regeringen att de ideella organisationerna som bedriver social stödjande verksamhet i form av självhjälpgrupper eller anhöriggrupper är värdefulla i det spelförebyggande arbetet och att det finns skäl att tillfälligt förstärka organisationernas verksamhet som innebär stöd för personer med spelproblematik och deras anhöriga.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Hanna Eriksson

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Finansdepartementet/BA/OFA

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EKOL

Kulturdepartementet/D

Kammarkollegiet

Socialstyrelsen

Statskontoret

Sveriges Kommuner och Landsting